

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Agricultura, Ramaderia,
Pesca, Alimentació i Medi Natural**

El cost dels pinsos com a factor crític del porcí català

Observatori del porcí

Juny 2011

ESCENARI – Primeres Matèries

El quadre presenta la producció (Grup BOP+OLEO¹) i la xifra d'importacions netes (Import – Export) de Catalunya, Espanya i alguns països europeus:

- Catalunya: produeix 1 MMTm anuals de cereals. N'ha d'importar uns 6.
 - Espanya: produeix 21 MMTm anuals. N'ha d'importar uns 13.
 - UE: produeix uns 282 MMTm. Pràcticament no n'ha d'importar.
- França té un gran superàvit: 27 MMTm. És el gran proveïdor europeu.
 Holanda és el país més deficitari (amb Espanya). Importa 13 MMTm.
 Alemanya i Dinamarca tenen un saldo equilibrat.

	Produc.	Import. neta	Import / Producc.	% Produc. mundial	
				Matèries	Carn porc
Món	1.898	0			
UE	282	10	4%	15%	23%
Espanya	21	13	63%	1,1%	3,5%
Catalunya	1	6	583%	0,1%	1,4%
	0	0			
França	69	-27	-39%	3,6%	2,3%
Alemanya	45	2	5%	2,4%	5,2%
Dinamarca	9	0	-3%	0,5%	1,7%
Holanda	2	13	712%	0,1%	1,3%

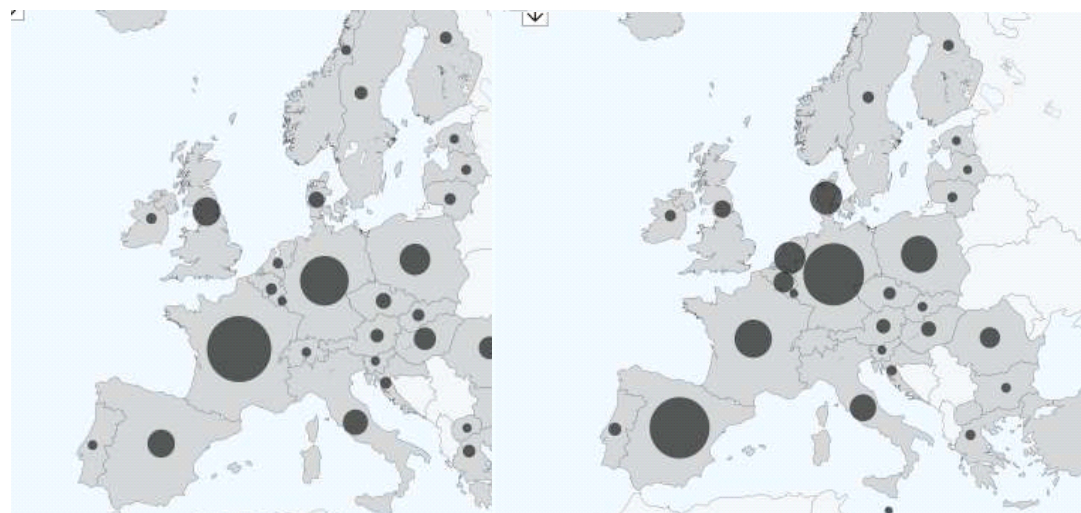
Les dades d'importacions de Catalunya són estimades

A Catalunya contrasta el nivell de producció de primeres matèries amb el de carn de porc (0,1% i 1,4%, respectivament, del total mundial).

Les importacions espanyoles i catalanes es caracteritzen per:

- Irregularitat quant al país de procedència.
- En un 50% són d'origen extracomunitari.

La gràfica il·lustra el nivell de producció de cereals i de producció porcina en els països europeus.

Any 2008 – Producció cereals

Any 2008 – Quantitat de porcs

¹ Grup BOP: Biat+Ordi+Panís – OLEO: Soja+colza+gira-sol

ANÀLISI ECONÒMICA DEL PROCÉS D'APROVISIONAMENT I PRODUCCIÓ DE PINSO EN EL SECTOR PORCÍ

ESCENARI – Pinso

PREU DEL PINSO a Catalunya (dades 2009):

- Superior al d'Espanya. Molt superior al GRUP EU-4² (+15- 30 €/Tm).
- En el cost del porc suposa: de 4 a 11 € respecte al grup EU-4.
- Dins de Catalunya: diferències importants entre empreses: fins a 30 €/Tm.

	CAT	ESP	FR	ALE	HO	DK
Preu pinso €/Tm	231	229	196	210	216	205
Diferències						
Preu €/Tm		-2	-35	-21	-15	-25
Cost porc €/porc		-1	-11	-6	-4	-7

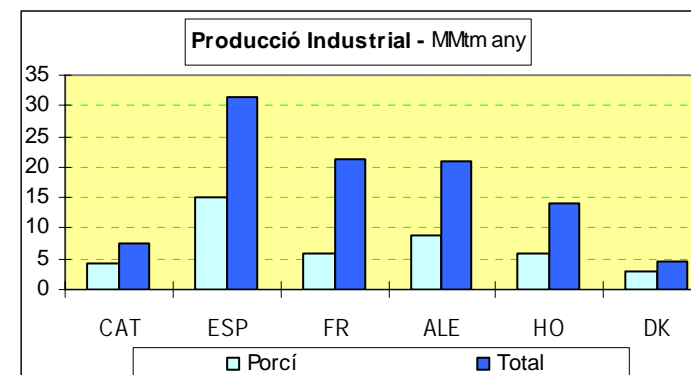
PRODUCCIÓ PINSO

A Catalunya i a Espanya, pràcticament tota la producció és industrial.

Al GRUP EU-4 la producció NO industrial (a la granja) suposa del 30 – 60% del total.

En producció INDUSTRIAL:

- Espanya: major productor europeu (porcí: 15 – totes espècies: 31 MMTm)
- Catalunya: productor rellevant especialment en porcí (4,3 MMTm).

ESTRUCTURA PRODUCTIVA

La producció a Catalunya (i a Espanya) està menys concentrada que al grup EU-4.

A Catalunya, els fabricants no estan relacionats amb la producció i comerç de primeres matèries.

A Espanya, els fabricants, en ocasions, són també productors de primeres matèries (cooperatives).

Al grup EU-4, els fabricants són sovint també productors i/o comerciants de primeres matèries.

² Grup EU-4: França, Alemanya, Holanda i Dinamarca

COMPRES - Aprovisionament

Actors

- Catalunya: els grans operadors globals i les cooperatives franceses subministren quasi 2/3 de les matèries consumides. Són operadors aliens al país, amb una posició forta (venda concentrada), davant d'una compra relativament atomitzada.
- ESPANYA: la dependència de grans proveïdors externs és menor (importen menys del 50%). El subministrament des de fonts més 'captives' (cooperatives, agricultors, comerç) és molt superior al de Catalunya.
- EUROPA NORD: la major part del subministrament és del propi país, o bé a través d'operadors zonals (vinculats al país i al sector).

Preus³

Els preus dels cereals a Catalunya són sistemàticament més alts, amb diferències importants respecte a:

- Espanya-centre : 15 - 18 €/Tm inferior.
- Països del nord d'Europa: 20 -30 €/Tm inferior.

Preus: €/Tm		Diferències VS CAT			
	CAT	ESP-centre	FR-sud	FR-nord	Altres EU
Blat	149	-15		-28	-25
Ordi	135	-18	-19	-33	-28
Panís	153		-20	-24	-11

Despeses de compra (transport i altres)

El cost del transport a Catalunya (10 €/Tm) seria similar al d'Espanya i superior al dels països del nord d'Europa.

La causa principal del major cost seria el TIPUS DE MITJÀ utilitzat:

- Catalunya (i Espanya): camió (> 95%)
- Països europeus: ferrocarril i transport fluvial (20 -40%).

	CAT	ESP	EU
Trajecte – km	147	164	≈ 100
MITJANS- Camió	> 95%	> 95%	60 – 80%
MITJANS- Altres	< 5%	< 5%	20 – 40%
Cost transport €/Tm	10	11	5 – 8

En altres despeses i factors relacionats (despeses portuàries, fiscalitat import-export, ús de les farines de carn), la posició de Catalunya tampoc no és favorable.

³ Preus de llotges de l'any 2009 i primer semestre 2010

PROCÉS PINSO

Pinso industrial

FORMULACIÓ- COMPOSICIÓ

Catalunya i Espanya: menor consum de matèries primeres del grup 'Altres' (subproductes de la ind. alimentària).

COST DE FABRICACIÓ

A Catalunya: 15 €/Tm. Similar o favorable respecte a Espanya i grup EU-4.

Diferències importants entre fàbriques a Catalunya (cost de 12 a 18 €/Tm).

Factors més rellevants: mida de les fàbriques, número torns fabricació (2 -3), gamma de productes, i nivell d'utilització de les instal·lacions.

COST DEL SERVEI

A Catalunya: 6 €/Tm. Similar o favorable respecte a Espanya i grup EU-4.

Diferències importants entre fàbriques a Catalunya (cost de 5 a 9 €/Tm).

Factors més rellevants: distància a les granges, tonatge per expedició, temps de càrrega i descàrrega.

Tant el cost de fabricació com el de servei és favorable a la zona OEST de Catalunya, respecte a la zona EST.

En conjunt, el procés del pinso industrial seria similar o favorable a Catalunya, en relació a Espanya i al grup EU-4.

Pinso NO Industrial

Implantació important al grup EU-4 (30 -60% del total de pinso consumit). Irrellevant a Catalunya i a Espanya.

A França, Dinamarca i Alemanya: consum de cereals propis o de la zona. A Holanda: consum important de matèries alternatives.

Incidència en el cost del pinso total: favorable al grup EU-4 (2-4 €/Tm).

ANÀLISI ECONÒMICA DEL PROCÉS D'APROVISIONAMENT I PRODUCCIÓ DE PINSO EN EL SECTOR PORCÍ

CONCLUSIONS

Compres

L'aprovisionament de primeres matèries a CATALUNYA presenta uns handicaps importants que podríem resumir:

- PREUS més alts de les matèries a les llotges.
- DESPESES de compra (transport especialment) altes.

€/Tm	CAT	ESP-centre	Nord-EU
Preus cereals - Dif. vs CAT		-15 / -18	-20 / -30
Cost Transport	10	11	5 – 8

En conjunt, les diferències suposarien un encariment del cost de producció (porc), d'uns **5 €** vs Espanya (centre) i cap a **10 €** vs Europa (nord).

Les causes d'aquesta situació són diverses. Les més rellevants serien:

A) PREU

Dèficit de producció: necessitat de comprar el 80-90% del consum; la major part de la compra (60%) és d'importació (França, Port).

Estructura de compra feble per les importacions: venda centralitzada (grans operadors) – compra bastant atomitzada (fabricants de pinso).

B) DESPESES DE COMPRA

Mitjans de transport utilitzats: quasi únicament el camió, que és el mitja més car.

Despeses portuàries altes.

Procés Pinso

Les diferències entre Catalunya, Espanya i grup EU-4 en el procés del pinso no són significatives.

Els avantatges i desavantatges en un o altre sentit són poc importants i en conjunt es compensarien.

Dins de Catalunya, hi ha diferències importants entre fàbriques, i entre zones (EST, OEST).

		Catalunya	Espanya	Grup EU-4
PINSO INDUSTRIAL	Formulació /Composició	-	-	+ consum 'Altres'
	Cost de FABRICACIÓ (€/Tm)	15 (12 – 20)	16	12 - 20
	Cost del SERVEI (€/Tm)	6 (5 – 9)	7	8 – 10
PINSO NO INDUSTRIAL		-	-	cost 2 – 4 €/Tm inferior

POSSIBLES LÍNIES D'ACTUACIÓ (Catalunya)

Primeres matèries

COMPRES

Millorar la posició del sector com a comprador, per a obtenir millors preus:

- Concentrar la capacitat de compra, i
- Promoure la creació d'un Operador, vinculat al sector, capaç d'anar a comprar en origen.

DESPESES DE COMPRA

- Incrementar l'ús del transport per ferrocarril, en condicions favorables.
- Negociar amb els agents portuaris les millores en el servei i el cost.

Estimem que el potencial de millora total estaria al voltant de **6-10 €/Tm** (el 60-80% en el preu de compra i la resta en les despeses de compra).

Procés Pinso

Composició del pinso: explorar les possibilitats d'incrementar el consum de matèries alternatives (subproductes diversos).

Fabricació i servei del pinso (genèricament):

- Adequar la capacitat productiva a la demanda, amb fàbriques de mida adequada.
- Optimitzar la gestió de les fàbriques, i especialment d'aquelles que tenen els costos alts.

Apuntem algunes línies d'actuació concretes per a optimitzar la gestió:

- Repercutir els costos (de fabricació i servei) a la granja de forma transparent, per a implicar a totes les parts en l'optimització.
- Facilitar a les fàbriques la contractació d'alguns recursos (fuel, gas,... i especialment energia elèctrica).

L'interès de les actuacions proposades seria major en la zona EST, que, com hem vist, té els costos de fabricació i servei més alts.

Estimem que les actuacions apuntades podrien aportar millores en un rang de **2-6 €/Tm** en el conjunt de Catalunya.